

Betűről betűre

ÍRÁSOK A KÖNYVNYOMTATÁS VILÁGÁBÓL

Novotny Erzsébet

*Óh ne mondjátok azt, hogy a Könyv ma nem kell,
hogy a Könyvnél több az Élet és az Ember:
mert a Könyv is Élet, és él, mint az ember –
így él: emberben könyv, s a Könyvben az Ember.*

Babits Mihály: Ritmus a könyvről

2016. szeptember 14-én a Magyar Újság-írók Országos Szövetsége Sajtóházában könyvbemutató zajlott. Bemutatásra került az Optima Téka Kiadó Nyomdász könyvtár sorozatának hatodik kötete, Persovits József Betűről betűre című műve.

A kötetet lapozgatva egy rendkívül változatos szakírói, újságírói munkásság utóbbi néhány évének írásait követheti nyomon az olvasó.

Persovits József három téma köré fűzi a betű jegyében született gondolatait. Az egyetemes és magyar nyomdászattörténet jeles alakjait, valamint a nyomdász kultúrában máig élő hatásukat a *Múltat a jelennel összeköti a betű* fejezetben mutatja be a szerző. Többek között Gutenbergről, a róla elnevezett János-ünnepélyről, Abádi Benedek könyvnyomtatóról és Misztótfalusi Kis Miklós világhírű betűmetszőről olvashatunk. A 18. századi nyomdai regulát olvasva meglepődhetünk annak tömörségén, humorán. Grimm Vince litográfus életútja azt bizonyítja, hogy a sakkozás közös szenvedélye akár közös munkában is folytatódhat, nevezetesen a Kossuth Lajossal kötött sakkbarátság a Kossuth-bankók nyomtatásáig vezethet. Gábor Elek szaktársunk, aki több technológiai és társadalmi rendszerváltozáshoz is sikeresen alkalmazkodott, és aki az interjú idején százévesen bölcs nyugalommal emlékezett vissza ezekre az időkre. Példaképünk lehet Timkó György is, aki az ólombetűk között eltöltött évek után nyomdatörténeti kutatásaival és szakírói munkásságával alkotott maradandót.

A *Tipográfiai műhelyek* fejezetben Misztótfalusi Kis Miklós életútjának későbbi hányattatásai ellenére sikerekben gazdag munkásságát részletebben is megismerhetjük, és képet kapunk arról,

hogy a 18. században Budán milyen nyomda-műhelyek szolgálták ki a megrendelők igényeit. Megtudhatjuk, milyen körülmények között került sor az 1848-as forradalom ikonikus nyomdatermékeinek kinyomtatására, valamint azt is, hogy a sajtószabadság iránti igényünk kifejezése örökvényű. Nyomdász emlékhelyeink utóéletét illetően a Gutenberg-ház – vagy, ahogy sokunk emlékezetében megragadt: a Gutenberg Otthon – méltatlan sorsa és a Légrády/Zrínyi Nyomda hajdani székházából Eiffel Palace-ba átlényegült épületben létrehozott emlékhely kialakításának és felavatásának történetével találkozhatunk.

A *Szellem és alkotás* fejezetben a nyomdászpályán indult színészek 18–20. századi pályamódosításairól kapunk hírt, és itt olvashatunk egy különlegességről, Misztótfalusi Szakáts mesterségek könyvetskéjéről is, amelyet a kolozsvári háziaszszonyok és az ingyencék öröme adott ki az erdélyi könyvnyomtató.

A kötetben megjelent írások a szerző szakmá szeretét, elkötelezettségét bizonyítják, és azt a fáradtságot nem ismerő kutatószellemet, amely napjaink könyves világának bemutatása mellett a régi történetek feltárását, megörökítését teszi életének egyik meghatározó céljává.

Ajánlom a kötetet minden betűt, tipográfia szerető, nyomdász iránt érdeklődő olvasónak, aki kedveli a szakmatörténetet és a friss stílusú írásokat.

Persovits József: Betűről betűre
– Írások a könyvnyomtatás világából
Optima Téka Kiadó, 2016
Ára: 1950 Ft

Kapható az Írók Boltjában, a Lira és Lant, valamint a Libri könyvterjesztő hálózat boltjaiban és a PNYME Titkárságán